

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА ЗЕЛЕНА СДЕЛКА

ПРЕПИС

ПРОТОКОЛ

**от Второ заседание на Комисията за енергиен преход (КЕП)
от 28 юли 2022, четвъртък, от 15.00 до 17.00 часа, Зала 4, Министерски съвет**

Срещата се откри и се води от секретаря на Консултативния съвет за Европейската зелена сделка (КСЕЗС, Съвета) г-н Георги Стефанов, който съгласно Правилника за организацията на дейността на КСЕЗС е и председател на ресорните комисии към Съвета.

Заседанието започна в 15 ч., при 32 присъстващи в залата и 27 участника онлайн.

Заседанието протече по следния ДНЕВЕН РЕД:

1. Детайлно представяне на попълнената информация в работния инструмент (сравнителна таблица) по текущите сценарии за енергиен преход и декарбонизация, изготвени през последната година (ЦИД; AmCham; Визия 2030; АИКБ; Алтернативен енергиен сценарий 2030 – ИЕВИ; ФНИ и др.)
2. Отворена дискусия и събиране на предложения
3. Разни

По точка 1 от дневния ред

Председателят на Комисията по енергиен преход (КЕП) – Георги Стефанов, предложи да се върви по дневния ред и всеки да представи какво е попълнил в таблицата за сравнителният подход за преглед и обсъждане. Последваха следните презентации:

- **ЦИД** - Направи представяне на възможните два сценария – първият базиран на ИНПЕК, а вторият, който е по-амбициозен с фокус за дългосрочна декарбонизация на икономиката до 2050 г. Първият сценарий е еднакъв с този, който се развива Белгийската стратегия за електроенергийния сектор, сгради, транспорт, индустрия, горско и селско стопанство. Дава възможност да се калкулират различни модели в калкулатора.
- **АМ ЧАМ** - Представи алтернативен сценарий и амбициозен сценарий. Акцентира основни моменти от изследването. Технологично неутрално изследване, което позволява използването на микс от изследвания. Моделирането е на базата на модела ПЛЕКСУС за почасово моделиране с резултатите за България. Ползват се определени допускания за сгради, транспорт, индустрия относно потреблението на ел. енергия. Представиха се хоризонтите за работа на въглищните мощности - 3 сценария, по амбициозните са 2, където по-бързо навлизат възобновяемите източници за сметка намаляване на въглищата и по-бързо извеждане на въглищата. Най-важните изследвания трябва да бъдат актуализирани за определяне на сценариите.
- **BGWEA** - представи Визия 2030: сценарии за интензивно развитие на ВЕИ мощности. Целта е да се намалят цените на електроенергията. Дава възможност оптималното, най-евтин ток, достоверни източници са ползвани, допускания относно енергийна ефективност, демографска криза, потребление на енергия от населението, макроикономически допускания относно

- въглеродните емисии, инвестиционните разходи по технологии. Представи технологичните опции в сценариите за декарбонизация: енергийна ефективност, ВЕИ ръст, вятърни, фотоволтаични мощности и др. Като акцент в стратегията бе направена оценката, че излизането на въглищните централи е възможно преди 2030 г. Представени са и инвестициите.
- **АИКБ** - Представи 2 модела за развитието на българската енергетика – възможни сценарии до 2050 г. Разработени макроикономически прогнози. Отчетени са за развитието на националната икономика, енергийната интензивност и ефективност в индустрията, битовото потребление и др. За производството на електроенергия - технологични възможности, време, инвестиционна рамка и др. Развитието на електропреносната система, енергийните баланси. Представи критериите за адекватен избор на сценариите за развитие, базови допускания до 2025/2030/ до 2050, средно инфлационни нива, заложи системи за съхранение на енергия и др. Двата сценария са ВЕИ + парогазови централи и ВЕИ + ядрена енергетика бяха представени с конкретни данни, цифри и графики до 2050 г.
 - **ИЕВИ** - Представи 2 сценария до 2030 г. Представен бе алтернативен енергиен ВЕИ сценарий за България. Моделът няма макроикономически допускания, базиран е на параметри в сектор енергетика. При 45% потребление на ВЕИ бяха представени мощности и допускания за производството на мегават/гигаватчаса. До 2030 г до 2100 MW техническа мощност, които ще произвеждат толкова, колкото произвежда АЕЦ Козлодуй в момента. Към 2050 - 0% ядрена енергия. По отношение на ядрената енергетика след 5 и 6 блок, няма да се строят нови, а настоящите ще работят докато има техническа възможност. По отношение на водорода според оценките количеството може да достигне до 330 хиляди тона до 2030 г., с потенциал до 450-500 хиляди тона.
 - **ФНИ** - По отношение на представянето на Съвместния енергиен модел на Софийски университет “Св. Климент Охридски” и Технически Университет ще бъде представен на по-късен етап, когато бъде завършен.

По точка 2 от дневния ред:

Г-н Стефанов обяви, че вече е започнал процес на актуализиране на данните в представените енергийни модели и сценарии от страна на ЦИД, АмЧам и АИКБ, които ще бъдат споделени с членовете на КЕП, когато са готови. От министерството на енергетиката поясниха, че ИНПЕК 2030 също подлежи на актуализация, както и Дългосрочната стратегия за декарбонизация до 2050 г.

От Федерация Енергетика към КТ „Подкрепа“ се представи декларация с фактори, които застрашават енергийната сигурност на страната. Според позицията на миньорската федерация и на федерация „Енергетика“, производителите на ел.енергия са поставени в неблагоприятно положение, вследствие на едно политическо решение – намаляване до 40% на ТЕЦ. Настояват за ясни политики и отговорни решения, за сигурност на енергийната система и спешно изготвяне на Национална стратегия по енергетика, за запазване на работните места, а ако това не се случи обявяват, че ще предприемат действия, за да запазят работните си места. Смятат, че има продължаващо некомпетентно отношение по темата от някои зелени експерти. Докато се инвестира в новите технологии ТЕЦ да продължават да работят, а практиката ще покаже как да се действа.

Председателят на КЕП благодари за политическо изявление на КТ „Подкрепа“ и ги помоли да се придържат към предложенията за решения, а не да се правят политически изказвания.

От МЕ поясниха, че всички авторски колективи при тяхната актуализация на техните енергийни модели следва да включат и актуализират цените на емисиите на парникови газове, които по прогнози в близко бъдеще ще са доста високи. Тези цени, показани в сценариите, оказват влияние върху крайните цени на ел. енергията..

ЕСО изказаха мнение, че не могат да се съгласят с всички допускания и представени мнения, но диалогът в КЕП е ключово важен за изчистване на различните мнения и предложения. Да се поставят сценариите в една плоскост е много важно, което ще помогне да се създаде балансиран модел с висока степен на сигурност, че ще се покриват енергийните нужди на страната. Трябва да се има предвид какви са обстоятелствата в нашия регион и че България е важна за регионални енергиен баланс.

АИКБ отправи предложение, че е добре сценариите да отчитат и да включват освен дата за окончателно затваряне и референция за това, колко работни места ще се отворят, след като се очаква да се закрийт 12 000 работни места във въглищния сектор.

КРИБ с предложения, които трябва да бъдат изпратени на по-късен етап и писмо:

- Предложение за критерий – минимални разходи за цялата система; да се направи оценка на въглеродните диапазони
- Авторите на сценариите да покажат на каква база и на какви източници стъпват техните допускания
- Да се дадат икономическите потенциали
- Да се направи анализ на чувствителността на различните фактори

Зам.-председателят М. Трифонова уточни, че някои от данните не са актуални, за да се направи анализ ще трябва време;

Г-н Стефанов обясни, че Дългосрочната стратегия за декарбонизация от страна на МОСВ, може да се пусне от служебния кабинет за обществено обсъждане; трябва да се изготви консенсусен вариант; призова МЕ да дава повече информация.

Г-н Стефанов в заключение напомни, че от секретариата на КЕП се очаква в следващите 2 седмици да се изготви първи работен вариант на Пътна карта за т.н. климатична неутралност, с фокус върху енергийния сектор, за да може втората половина на август всички да работят по-активно по тази рамка и по самия документ. Накрая обяви следващата среща на КЕП – на 11.08.2022 в Министерски съвет или в Министерство на енергетиката.

По точка 3 от дневния ред

Нямаше допълнителни въпроси от страна на членове. Целият запис на WebEx линк ще бъде качен на протокола и на сайта на Консултативния съвет.

Онлайн запис от Заседание на Комисия за енергиен преход (КЕП), 28 юли 2022.

Play recording (3 hrs 20 mins)

Recording password: 7gTpCSbD

Председател на КЕП,
Георги Стефанов: /П/

Протоколирал:
Даниела Николова, Секретариат: /П/